

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE	
I. KARTA PRZEDMIOTU: <i>Wybrane zagadnienia z historii krytyki literackiej i artystycznej</i> <i>II-III rok studiów, studia licencjackie, semestr I-II;</i> <i>I-II rok studiów, studia magisterskie, semestr I-II</i>	
CEL PRZEDMIOTU	
1. Wprowadzenie pojęć, kategorii oraz idei związanych z teoriami literackimi i estetycznymi epok dawnych	
2. Ukazanie ciągłości i nieciągłości charakteryzujących refleksję nad praktyką twórczą od starożytności do końca wieku XVIII	
3. Przedstawienie przemian głównych nurtów i paradygmatów estetycznych na przykładzie wybranych dzieł literackich i artystycznych oraz dyskusji towarzyszących ich recepcji.	
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI	
1. Znajomość podstawowych terminów literackich, genologicznych i retorycznych, podstawowa wiedza z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej – przede wszystkim starożytność grecka i rzymska, średniowiecze, renesans, barok i oświecenie.	
2. Znajomość podstaw historii Polski i Europy	
3. Gotowość aktywnego poszerzania wiedzy.	
EFEKTY KSZTAŁCENIA	
K_W17	Student: zna periodyzację literatury; zna najważniejsze nurty, prądy i zjawiska w literaturze
K_W18	zna świat idei, estetyki i pojęć kultury europejskiej od antyku po oświecenie (główne nurty, konwencje i prądy filozoficzne epok)
K_W21	rozumie przyczyny i przebieg zmian historycznoliterackich
K_W23	posiada wiedzę o podstawowych składnikach struktury dzieła literackiego, gatunkach i rodzajach literackich, ich pochodzeniu, przemianach w obrębie tradycji literackiej i znaczeniu estetycznym; rozumie wagę i funkcje poszczególnych elementów dzieła literackiego i ich nacechowanie genologiczne
K_U02	ma kompetencje do odbioru różnych przekazów kulturowych
K_U11	potrafi operować wiedzą w odniesieniu do konkretnych dzieł literackich
K_U12	potrafi wskazać odpowiedniki zjawisk literatury powszechnej różnych epok w literaturze polskiej
K_U13	potrafi zobrazować przemiany wybranych nurtów artystycznych oraz ich ciągłość
K_U14	ma umiejętności analityczno-interpretacyjne, tj. (na podstawie tekstów teoretycznych) potrafi dokonać analiz dawnych i współczesnych tekstów literackich (lirycznych, prozatorskich i dramatycznych); potrafi sformułować problematykę badawczą w odniesieniu do poszczególnych zagadnień oraz stosować wiedzę z zakresu poetyki w analizie literackiej; potrafi przywołać właściwe konteksty i wykorzystywać je w interpretacji utworów

K_K01	kompetencje do sprawnego i poprawnego wnioskowania oraz rzetelnego uzasadniania argumentowania
K_K02	ma uznanie dla kulturalnej i społecznej wagi studiowanego przedmiotu
K_K05	rozumie potrzebę ustawicznego uczenia się i podnoszenia kompetencji zawodowych
S ₅ _W01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu krytyki literackiej i artystycznej w humanistyce oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej
S ₅ _W02	zna elementarną terminologię z zakresu krytyki literackiej i artystycznej
S ₅ _W04	ma elementarną wiedzę o powiązaniach krytyki literackiej i artystycznej z innymi dyscyplinami nauk humanistycznych
S ₅ _W05	ma podstawową wiedzę na temat kształtowania się krytyki literackiej i artystycznej, zna jej historyczne uwarunkowania i determinanty rozwoju
S ₅ _U03	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności krytyczne kierując się wskazówkami opiekuna naukowego
S ₅ _U05	potrafi zanalizować podstawowe cechy metody badawczej najważniejszych teoretyków i krytyków literackich i artystycznych epok dawnych
S ₅ _K04	ma świadomość uczestnictwa w kształtowaniu świadomości krytycznoliterackiej i artystycznej

TREŚCI PROGRAMOWE

<i>forma zajęć – wykład (W)</i>	Liczba godzin
W1. Historia teoretycznej, krytycznej i poetyckiej refleksji nad sztuką – wprowadzenie	1
W2. Greckie początki	1
W3. Sztuki mimetyczne a filozofia	1
W4. Poezja jako siła niebezpieczna	1
W5. Poezja jako pas transmisyjny transcendencji	1
W6. Poezja jako sztuka. Isota i cele sztuki poetyckiej wg Arystotelesa	1
W7. Poeta jako wychowawca dorosłych. Krytycznoliteracki wymiar komedii attyckiej	1
W8. Narodziny alegorezy	1
W9. Horacy jako krytyk literacki	1
W10. Ojcowie Kościoła i tradycja pogańska	1
W11. Model średniowiecznego wykładu literatury	1
W12. Alegoria, alegoreza i literatura	1
W13. Poezja a prawda i poznanie	1
W14. Pojmowanie poezji w kręgu szkoły w Chartres	1
W15. Petrarka i Boccaccio o poezji	1
W16. Renesansowe apologie poezji	1
W17. Spór o imitację	1
W18. Erazm z Rotterdamu	1
W19. Wokół dyskusji o wyższości <i>Jerozolimy wyzwolonej</i> nad <i>Orlandem szalonym</i>	1
W20. Juliusz Caesar Scaliger	1
W21. Maciej Kazimierz Sarbiewski	1
W22. Epos, czyli poezja doskonała	1

W23. <i>Gimme fever, make me shiver</i> , czyli celem poety jest zadziwiać	1
W24. Romans jako dydaktyka	1
W25. Początki doktryny klasycznej	1
W26. Domknięcie doktryny	1
W27. Akademia Francuska, czyli sztuka i polityka	1
W28. Spór o <i>Cyda</i>	1
W29. Starożytnicy i nowożytnicy	1
W30. Pod dyktatem gustu	1
Suma godzin	30
NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1. Tekst pisany	
2. Tablica	
3. Komputer	
4. Rzutnik multimedialny	
SPOSOBY OCENY	
Zaliczenie podpisem (bez oceny) na podstawie frekwencji	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
SUMA	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1
LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	
Teksty źródłowe: • Platon, <i>Ion</i>, Kęty 2005. • Platon, <i>Państwo</i>, Kęty 2001. • Arystoteles, <i>Retoryka. Retoryka dla Aleksandra. Poetyka</i>, przeł. H. Podbielski, Warszawa 2004. • <i>Rzymska krytyka i teoria literatury. Wybór</i>, oprac. S. Stabryła, Wrocław 1983; <i>Poetyka okresu renesansu. Antologia</i>, wybór E. Sarnowska-Temeriusz, Wrocław 1982 (Horacy, <i>List do Pizonów</i>) • Konrad z Hirschau, <i>Dialog o autorach</i>, [w:] M. Brożek, <i>Źródła do średniowiecznej teorii wykładu literatury</i>, Warszawa 1989. • Erazm z Rotterdamu, <i>Ciceronianus, czyli o najlepszym rodzaju wymowy</i>, [w:] idem, <i>Rozmowy (Wybór)</i>, przeł. i oprac. M. Cytowska, Warszawa 1969. • <i>Poetyka okresu renesansu. Antologia</i>, wybór, wstęp i oprac. E. Sarnowska-Temeriusz, Wrocław 1982. • M. K. Sarbiewski, <i>O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer (De perfecta poesi, sive Vergilius et Homerus)</i>, przeł. M. Plezia, oprac. S. Skimina, Wrocław 1954. • <i>Teoretycy, pisarze i artyści o sztuce 1500 – 1600</i>, wybrał i opracował J. Białostocki, Warszawa 1985. • <i>Teoretycy, historiografowie i artyści o sztuce 1600 – 1700</i>, wybrał i opracował J. Białostocki, Warszawa 1994. • <i>Europejskie źródła myśli estetyczno-literackiej polskiego Oświecenia. Antologia wypowiedzi pisarzy francuskich, nieieckojęzycznych i angielskich 1674-1810</i>, oprac. T. Kostkiewiczowa, Z. Goliński, Warszawa 1997; • <i>Oświeceni o literaturze, cz. 1. Wypowiedzi pisarzy polskich 1740-1800</i>, oprac. T. Kostkiewiczowa, Z. Goliński, Warszawa 1993-1995; Opracowania:	

- J. Abramowska, *Alegoreza jako problem przekładu*, [w:] eadem, *Powtórzenia i wybory. Studia z tematyki i poetyki historycznej*, Poznań 1995;
- J. Abramowska, *Alegoreza i alegoria w dawnej kulturze literackiej*, [w:] *Powtórzenia i wybory. Studia z tematyki i poetyki historycznej*, Poznań 1995;
- R. Brandwajn, *Corneille i jego „Cyd”*: Szkice literackie i materiały, Warszawa 1968.
- M. Brożek, *Źródła do średniowiecznej teorii wykładu literatury*, Warszawa 1989; E. R. Curtius, *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*, Kraków 2009;
- *Estetyka – poetyka – literatura*, red. T. Michałowska, Wrocław 1973.
- A. Fulińska, *Naśladowanie i twórczość. Renesansowe teorie imitacji, emulacji i przekładu*, Wrocław 2000;
- D. Gostyńska, *Retoryka iluzji. Koncept w poezji barokowej*, Warszawa 1991.
- T. Kostkiewiczowa, *Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko. Szkice o prądach literackich polskiego oświecenia*, Warszawa 1979;
- T. Michałowska, *Poetyka i poezja. Studia i szkice staropolskie*, Warszawa 1982.
- T. Michałowska, *Średniowieczna teoria literatury w Polsce. Rekonesans*, Wrocław 2007.
- B. Niebelska-Rajca, „*Enargeia*” i „*energeia*” w teoriach literackich renesansu i baroku, Warszawa 2012;
- B. Otwinowska, *Imitacja. Zarys problematyki i ewolucja pojęcia*, [w:] *Problemy literatury Staropolskiej*, seria II, pod red. J. Pelca, Wrocław 1973;
- S. Pietraszko, *Doktryna literacka polskiego klasycyzmu*, Wrocław 1966. A. Kwiatkowska, *Piórowe wojny. Polemiki literackie polskiego oświecenia*, Poznań 2001;
- E. Sarnowska-Temeriusz, T. Kostkiewiczowa, *Krytyka literacka w Polsce w XVI i XVII w. oraz w epoce oświecenia*, Wrocław 1990;
- Elżbieta Sarnowska-Temeriusz, *Droga na Parnas. Problemy staropolskiej wiedzy o poezji*, Wrocław 1974.
- E. Sarnowska-Temeriusz, *Przeszłość poetyki. Od Platona do Giambattisty Vica*, Warszawa 1995;
- E. Sarnowska-Temeriusz, *Zarys dziejów poetyki (od starożytności do końca XVII w.)*, Warszawa 1985.
- P. van Tieghem, *Główne doktryny literackie we Francji*, przeł. M. Wodzyńska, E. Maszewska, Warszawa 1971;
- W. Tatarkiewicz, *Droga przez estetykę*, Warszawa 1972;
- W. Tatarkiewicz, *Historia estetyki*, t. 1-3, Warszawa 1985.
- J. Ziętańska, *O metodzie krytyki literackiej w dobie oświecenia*, Warszawa 1981.
- *Źródła wiedzy teoretycznoliterackiej w dawnej Polsce. Średniowiecze – renesans – barok*, oprac. M. Cytowska, T. Michałowska, Warszawa 1999.

PROWADZĄCY PRZEDMIOT (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

dr Agnieszka Czechowicz, czechow@kul.lublin.pl

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Zaliczenie podpisem

III. Inne przydatne informacje o przedmiocie